

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 14.12.1988, sp. zn. 9 Co 240/88, ECLI:CZ:NS:1988:9.CO.240.1988.1

Číslo: 40/1991

Právní věta: Výplata dávky důchodového zabezpečení může být zastavena podle ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., jestliže se občan nepodrobí lékařskému vyšetření pro posouzení toho, zda trvá jeho nárok na invalidní důchod; přitom není rozhodné, že v době trvání invalidity už splnil věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 14.12.1988

Spisová značka: 9 Co 240/88

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 100/1988 Sb. § 106

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40

Výplata dávky důchodového zabezpečení může být zastavena podle ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., jestliže se občan nepodrobí lékařskému vyšetření pro posouzení toho, zda trvá jeho nárok na invalidní důchod; přitom není rozhodné, že v době trvání invalidity už splnil věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze 14. 12. 1988, [9 Co 240/88](#))

Rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byla zastavena navrhovatelce od 15. 3. 1988 výplata invalidního důchodu s odůvodněním, že se na výzvu nepodrobila lékařskému vyšetření i přesto, že byla upozorněna na možné zastavení výplaty dávky.

V opravném prostředku navrhovatelka namítala, že jí invalidní důchod byl přiznán od 16. 1. 1987 a po dobu jednoho roku a tří měsíců nebyla povinna podrobit se kontrolní lékařské prohlídce se zřetelem na znění ustanovení § 25 odst. 3 dříve platného zákona č. 121/1975 Sb. a ustanovení § 19 odst. 1 dříve platné vyhlášky č. 128/1975 Sb. Ustanovení § 61 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb. bylo fakultativní povahy a samo o sobě neopravňovalo Úřad důchodového zabezpečení k zastavení výplaty

dávky bez provedení řízení podle správního řádu (zákon č. 71/1967 Sb.). Postup posudkové komise sociálního zabezpečení bývalého ONV v P. neodpovídá právním předpisům; navrhovatelka nebyla seznámena se zahájením správního řízení a nebylo jí sděleno, jakým vyšetřením se má podrobit. Navrhovatelka popřela, že by kdy byla pozvána komisí k lékařské prohlídce. Dovolávala se svědectví ošetřujícího lékaře, který prý nevěděl, co od něho v souvislosti s invalidním důchodem navrhovatelky posudková komise sociálního zabezpečení ONV požaduje. Další trvání invalidity navrhovatelka prokazovala průkazkou ZTP, potvrzenou do 31. 12. 1988, a dále poukazovala na skutečnost, že jí od 19. 4. 1988 vznikl nárok na starobní důchod, o který současně Úřad důchodového zabezpečení požádala. Požadovala, aby rozhodnutí Úřadu bylo zrušeno a aby tento orgán byl uznán povinným uhradit jí částku 11 676,- Kčs.

Krajský soud v Plzni oprávněmu prostředku navrhovatelky nevyhověl, když z provedených důkazů zjistil, že navrhovatelka jako poživatelka invalidního důchodu se nepodrobila lékařskému vyšetření, i když byla dvakrát poučena o možnosti zastavení výplaty dávky; proto byly splněny podmínky pro zastavení výplaty jejího invalidního důchodu. Současně poučil navrhovatelku, že v daném případě nešlo o odnětí dávky ve smyslu ustanovení § 62 odst. 1 dříve platného zákona č. 121/1975 Sb., ale pouze o zastavení výplaty dávky ve smyslu ustanovení § 61 odst. 3 tohoto zákona, a proto nebylo třeba se v tomto řízení zabývat otázkou, zda plná invalidita navrhovatelky trvá nebo již netrvá.

Navrhovatelka v odvolání proti usnesení soudu prvního stupně setrvala na námitkách uvedených v jejím oprávněm prostředku proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení v Praze a vytýkala soudu prvního stupně neúplnost skutkového zjištění a v důsledku toho i nesprávné rozhodnutí ve věci, když nepřihlédl k tomu, že navrhovatelka 19. 4. 1988 splnila věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod, protože dovršila věk 56 roků a vychovala jedno dítě. Od tohoto dne jí plynul nárok na dávku přímo ze zákona a nebyl podmíněn již dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem; povinnosti plynoucí z ustanovení § 61 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb. se na ni nevztahovaly. Dále vytýkala soudu prvního stupně nesprávné hodnocení provedených důkazů, když z nich dovodil, že byly splněny zákonné podmínky pro zastavení výplaty dávky. Požadovala, aby usnesení soudu prvního stupně bylo změněno tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení o zastavení výplaty dávky se zrušuje s tím, že navrhovatelce nadále dávka náleží.

Nejvyšší soud České republiky svým usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně.

Z odůvodnění:

Přezkoumávaným rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byla navrhovatelce zastavena výplata invalidního důchodu z důvodů uvedených v ustanovení § 61 odst. 3, věta první, zákona č. 121/1975 Sb. /1/ Podle tohoto ustanovení mohla být výplata dávky podmíněně nepříznivým zdravotním stavem zastavena, jestliže občan, jehož zdravotní stav je třeba zjistit, se nepodrobí lékařskému vyšetření přesto, že byl dvakrát poučen o možnosti zastavení výplaty dávky; proto byly splněny podmínky pro zastavení výplaty invalidního důchodu. Z výsledku provedených důkazů před soudem prvního stupně, které nedoznaly žádné změny ani před odvolacím soudem, plyne, že navrhovatelka se nepodrobila lékařskému vyšetření, ačkoli byla upozorněna na možné zastavení výplaty dávky. Proto soud prvního stupně nepochybil, když rozhodnutí o zastavení výplaty invalidního důchodu navrhovatelky potvrdil.

V přezkumném soudním řízení podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. a ustanovení § 122 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. (dříve ustanovení § 116 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb.) je soud oprávněn rozhodovat o oprávněm prostředku proti rozhodnutí orgánu důchodového zabezpečení o zákonném nároku, o němž bylo rozhodnuto v rozhodnutí, které je předmětem tohoto řízení. Jestliže bylo v posuzované věci rozhodnuto o zastavení výplaty invalidního důchodu z důvodů, jež byly uvedeny v ustanovení § 61 odst. 3 dříve platného zákona č. 121/1975 Sb., nebyl soud oprávněn zabývat se tím,

zda navrhovatelka po vydání rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení splnila věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod již proto, že přezkoumávaným rozhodnutím nebylo o starobním důchodu navrhovatelky rozhodnuto.

Invalidní důchod je dávka důchodového zabezpečení jiného druhu než starobní důchod (§ 7 zákona č. 100/1988 Sb. a dříve § 8 zákona č. 121/1975 Sb.). Při posuzování trvání nároku na invalidní důchod u poživatele invalidního důchodu není rozhodné, zda v době trvání invalidity již splnil věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod, zejména je-li nadále plně invalidní. Proto i na občana, který v době trvání invalidity dovršil již věkovou podmínku pro nárok na starobní důchod, platí povinnost uvedená nyní v ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb. a dříve v ustanovení § 61 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb.

Protože ostatní námitky navrhovatelky v odvolání nejsou pro posouzení věci rozhodné, bylo usnesení soudu prvního stupně odvolacím soudem jako věcně správné podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrzeno.

Poznámky pod čarou:

1) Srov. nyní § 106 odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb.